Сухіх А. С.,
канд. пед. наук,
старший науковий співробітник
відділу хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти,
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

Поява цифрових технологій в освітньому процесі призвела до розробки та впровадження численних цифрових навчальних пропозицій для вчителів, спрямованих на задоволення потреб, що виникають внаслідок технологічного розвитку.

Однією з вимог успішного використання цифрових технологій є розвиток цифрової грамотності. У дослідженні «Цифрова грамотність населення України», що було проведено Міністерством цифрової трансформації України у 2021 році підготовлено звіт за результатами загальнонаціонального опитування [1]. На рис. 1 представлено відповіді респондентів щодо актуальності навчання цифровим навичкам.

Рис. 1. Актуальність навчання цифровим навичкам населення згідно з дослідженням «Цифрова грамотність населення України» [1]

За підсумками моніторингу якості організації дистанційного навчання як важливої складової роботи МОН та підсумками дослідження Державної служби якості освіти, яке тривало з 11 по 22 жовтня 2021 року зазначається [2], що у всіх областях України зафіксовано високий рівень цифрової грамотності освітян.

Вчителі використовують різні цифрові технології в освітньому процесі, починаючи від інтерактивних систем управління навчальною діяльністю до комунікаційних батьківських порталів. Саме хмарні технології надають найсучасніші освітні інструменти без особливих витрат на створення та підтримку технічної інфраструктури. Новітнім видом мережевих послуг, що

дозволяє розширити програмно-технічні ресурси комп'ютерного пристрою користувача інформаційними засобами віртуального середовища є хмарні сервіси [3].

Існує безліч хмарних сервісів, таких як засоби комунікації, обміну цифровими повідомленнями, включаючи електронну пошту, месенджери, відеоконференції та телефонію; нові версії основних офісних програм, включаючи інтернет-текстові процесори (Google Docs, Zoho Writer, WriteURL, OnlyOffice Personal, Microsoft Word Online, Thinkfree Office Word Web тощо), які дозволяють створити документи різного типу через браузер у будь-який час; онлайн сервіси для презентацій (Canva, Prezi, Playbuzz, Projeqt, Google Slides, Google Slides, PowToon тощо), електронних таблиць (Excel Online, Google Sheets, Zoho Sheet та ін.), тести (Майстер-Тест, LearningApps, Online Test Pad. ClassMarker, Classroom, Quizizz, Kahoot тощо); спеціалізовані програми, наприклад, як системи управління персоналом та фінансами.

Серед переваг використання хмарних сервісів для вчителів є:

– легкий доступ до програм та документів (планів уроків, презентацій, лабораторних робіт, конспектів) з будь-якого пристрою у разі підключення до мережі Інтернет;

– можливість спільного використання матеріалів з іншими вчителями;

– можливість відстеження внесених змін у документах завдяки створенню кількох їх версій;

– захист даних, інформації, зображень, що зберігаються у хмарі завдяки аутентифікації користувача (наприклад, ідентифікатора і пароля);

– наявність умов для роботи учнів над спільними завданнями та проєктами поза межами закладу освіти;

– відсутність потреби використання таких пристроїв як флеш-накопичувачі або компакт-диски.

Зручність, безпека та розмір завантажуваних файлів – найважливіші показники для порівняння та обрання хмарних сервісів.

Деякі освітні установи можуть використовувати безкоштовні хмарні платформи та пакети інструментів для навчання, інші обирають «гібридний» підхід із поєднанням хмарних й локально розміщених систем або сервісів.

Для успішного застосування цифрових технологій в педагогічній діяльності необхідно:

– використовувати цифрові засоби для створення нових навчальних матеріалів та адаптації наявних;

– обмінюватись та створювати матеріали разом з колегами у хмарних системах;

– поглиблювати знання про засоби захисту інформації;

– оцінювати правдивість інформації та виявляти хибні відомості;

– безпечно та з відповідальністю використовувати цифрові технології;

– використовувати творчий підхід для вирішення певних навчальних завдань;

– використовувати цифрові інструменти для оцінки та відстеження прогресу учнів й розуміння необхідності їх додаткової підтримки.

Міністерство цифрової трансформації України на порталі «Дія. Цифрова освіта» запустило національний тест – Цифроґрам для вчителів для оцінки рівня цифрової грамотності та вдосконалення цифрових навичок. Цифроґрам оцінює 21 професійну цифрову компетенцію, що згруповані у 5 сфер (учитель у цифровому суспільстві; професійний розвиток; використання та аналіз цифрових ресурсів; навчання та оцінювання учнів; розвиток цифрової компетентності учнів). Незалежно від результатів є змога підвищити свій рівень цифрових навичок на порталі «Дія. Цифрова освіта», де доступно понад 55 освітніх серіалів з цифрової грамотності. [4].

Список використаних джерел:

1. Дослідження цифрових навичок українців. URL: https://osvita.diia.gov.ua/research

2. Державна служба якості освіти завершила вивчення організації дистанційного навчання у школах – результати дослідження. URL: https://mon.gov.ua/ua/news/derzhavna-sluzhba-yakosti-osviti-zavershila-vivchennya-organizaciyi-distancijnogo-navchannya-u-shkolah-rezultati-doslidzhennya

3. Вакалюк Т.А. Хмарні технології в освіті. Навчально-методичний посібник для студентів фізико-математичного факультету. – Житомир: вид-во ЖДУ, 2016. – 72 с.

4. Дія. Цифрова освіта. Цифрограм. URL: https://osvita.diia.gov.ua/digigram